

بررسی تاثیر سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب

حبیب خان محمدپور^۱، سیدمحمد طباطبایی^۲

^۱ کارشناس ارشد مدیریت دولتی گرایش سیستمهای اطلاعاتی و کارمند سازمان بیمه تامین اجتماعی تبریز.

^۲ دکتری تخصصی مدیریت فناوری اطلاعات، استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب.

نام نویسنده مسئول:

سیدمحمد طباطبایی

چکیده

امروزه به دلیل وجود حجم عظیمی از اطلاعات مورد نیاز مدیران جهت اداره امور سازمان، مدیران می بایست با سیستم های اطلاعاتی، کاربردها و قابلیت های آنها آشنا شده و از طریق بکارگیری آنها، اطلاعات مورد نیاز خود را با درجه اطمینان بالا و در کوتاه ترین زمان ممکن بدست آورند. بنابراین به منظور در اختیار داشتن اطلاعات مورد نیاز تصمیم گیری، که مهم ترین وظیفه مدیران سازمان می باشد، بایستی از سیستم های اطلاعاتی استفاده نمود. هنگامی که مدیر به سازمان ها می پردازد، برنامه ریزی می کند و یا به استخدام نیروی انسانی اقدام می کند، وقتی به کنترل ارزیابی و هدایت عمل می پردازد. در واقع عمل تصمیم گیری را انجام می دهد. هر تصمیم وی یک اقدام متکی بر اطلاعات است. بنابراین هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر زیر شاخص های سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان ها می باشد. ابزار مورد نیاز برای جمع آوری داده های تحقیق، پرسشنامه می باشد. جهت بررسی روایی پرسشنامه از روایی محتوا و از الفای کرونباخ جهت تأیید پایایی پرسشنامه استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مدیران ارشد و معاونان سازمان های دولتی شهرستان بناب می باشد. به دلیل تعداد کم افراد جامعه آماری، کلیه افراد مورد بررسی قرار گرفت. روش تحقیق مورد استفاده در این تحقیق از نظر ماهیت، کاربردی بوده و بر حسب روش و هدف توصیفی از نوع تحلیلی است. به منظور تجزیه تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید. بر اساس نظرات مدیران و معاونان سازمان های دولتی شهرستان بناب سیستم های اطلاعاتی مدیریت یکی از فاکتورهای مؤثر در حاکمیت خوب سازمان های دولتی می باشد. که مدیران باید تمرکز زیادی بر آن داشته باشند. در این پژوهش تأثیر تمام فاکتورهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان ها تأیید شدند.

واژگان کلیدی: منابع سخت، منابع نرم افزاری، پایگاه داده، منابع شبکه، منابع نیروی انسانی.

مقدمه

مدیران به منظور مواجهه با محیط و تحقق اهداف سازمانی خود با مدنظر قرار دادن متغیرهای محیطی ضرورتاً بایستی محیط را تحلیل، متغیرهای آن را شناسائی و تدابیر مناسب را در برخورد با آنها اتخاذ کنند. این امر مستلزم برخورداری از اطلاعات بهنگام درون سازمانی و برون سازمانی، و نیز امکانات بهره‌برداری بهینه از آنها می‌باشد (صرافی زاده، ۱۳۸۳، ۷۱). امروزه اطلاعات مهمترین منبع مدیر بعد از عامل انسانی محسوب می‌شود. اطلاعات در هر سازمانی مبنای تمام فعالیت‌ها بوده و انجام وظایف و تحقق اهداف سازمان فقط از طریق تسریع و تسهیل جریان اطلاعات و ایجاد شبکه ارتباطی و اطلاعاتی قوی و مؤثر امکان‌پذیر است. اداره امور سازمان‌ها به شیوه کارآمد به‌ویژه در دنیای پیچیده امروز، مستلزم جمع‌آوری و پردازش انبوهی از اطلاعات گوناگون است که با آهنگی سریع در حال رشد است (حمیدی و همکاران، ۱۳۸۵، ۱۰۰). سیستم‌های اطلاعاتی می‌توانند به سازمان‌ها کمک کنند تا دامنه فعالیت خود را به دور دست‌ها توسعه دهند و کالاها و خدمات جدید ارائه دهند، شغل‌ها و جریانات کار را تغییر شکل دهند و چه بسا که تغییرات مهمی را در نحوه سازماندهی کار و تجارت بوجود آورند و بدین صورت کارایی و بهره‌وری خود را افزایش دهند (طبرسا و گیلانی، ۱۳۹۰، ۲).

سیستم اطلاعات مدیریت سیستمی یکپارچه متشکل از کاربر و ماشین برای ارائه اطلاعات در پشتیبانی از عملیات، مدیریت و تصمیم‌گیری در سازمان است. این سیستم از نرم‌افزار و سخت‌افزار رایانه‌ای، راهنماها و دستورالعمل‌ها، مدل‌هایی برای تحلیل، برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری و یک پایگاه اطلاعات بهره می‌گیرد (دیویس و اولسون، ۱۹۸۵، ۶). سیستم اطلاعات مدیریت سیستمی است که داده‌های محیطی را جمع‌آوری و داده‌های تبادلات و عملیات سازمانی را ثبت می‌کند و سپس آنها را فیلتر، سازمان‌دهی و انتخاب کرده و به عنوان اطلاعات به مدیران ارائه می‌نماید و ابزاری برای مدیران فراهم می‌آورد که اطلاعات مورد نیاز خود را تولید نمایند (موردیک و مانسون، ۱۹۸۶، ۶).

سیستم‌های اطلاعاتی باعث دسترسی سریع و به موقع به اطلاعات می‌شوند که یک مزیت رقابتی به حساب می‌آید. امروزه به دلیل وجود حجم عظیمی از اطلاعات مورد نیاز مدیران جهت اداره امور سازمان، مدیران می‌بایست با سیستم‌های اطلاعاتی، کاربردها و قابلیت‌های آنها آشنا شده و از طریق بکارگیری آنها، اطلاعات مورد نیاز خود را با درجه اطمینان بالا و در کوتاه‌ترین زمان ممکن بدست آورند. بنابراین به منظور در اختیار داشتن اطلاعات مورد نیاز تصمیم‌گیری، که مهم‌ترین وظیفه مدیران سازمان می‌باشد، بایستی از سیستم‌های اطلاعاتی استفاده نمود. بدین صورت که اطلاعات از سراسر سازمان و محیط آن جمع‌آوری، ترکیب، تلفیق و تجزیه تحلیل گردیده و نتایج آن جهت تصمیم‌گیری در اختیار مدیران قرار گیرد. از این طریق تصمیمات به نحو صحیح، متناسب و به موقع اتخاذ می‌گردند. مؤثرترین نقش اطلاعات در مدیریت تنها ابزاری است که مدیران را در اتخاذ تصمیم یاری می‌کند (استوارت، ۲۰۱۰، ۷۳). هنگامی که مدیر به سازمان‌ها می‌پردازد، برنامه‌ریزی می‌کند و یا به استخدام نیروی انسانی اقدام می‌کند، وقتی به کنترل ارزیابی و هدایت عمل می‌پردازد، در واقع عمل تصمیم‌گیری را انجام می‌دهد. هر تصمیم وی یک اقدام متکی بر اطلاعات است. پژوهش حاضر در راستای این مهم سعی دارد اهمیت سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت را در حد توان مورد ارزیابی قرار داده و تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی را بر حاکمیت خوب سازمان‌های دولتی شهرستان بناب بررسی نماید.

حکمرانی خوب در سال‌های پیش از جنگ جهانی دوم کمتر استفاده می‌شد اما در طول دهه ۱۹۸۰ با مفهومی جدید ظهور کرده است که به چیزی فراتر از حکومت (دولت) اشاره دارد. این اصطلاح در فرهنگ آکسفورد^۱ مترادف با واژه دولت^۲ استفاده شده است. اما در طول دهه ۱۹۸۰ اندیشمندان سیاسی این اصطلاح را برای متمایز کردن آن از دولت به کار گرفتند. در واقع حکمرانی خوب مفهوم بسیار گسترده‌ای را در برمی‌گیرد که محصول مشارکت سه نهاد دولت، جامعه مدنی و بخش خصوصی است. هر سه آنها برای توسعه انسانی پایدار ضروری هستند. دولت محیط سیاسی و حقوقی بارور به وجود می‌آورد، بخش خصوصی اشتغال و درآمد را پدید می‌آورد و جامعه مدنی تعامل سیاسی و اجتماعی گروه‌های فعال برای مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را تسهیل می‌کند. حکمرانی خوب نه تنها روایتی نو از مفاهیمی چون دموکراسی، حقوق بشر، پاسخگویی، مشارکت و حاکمیت قانون است، درعین حال چارچوبی به دست می‌دهد که همه این اهداف و ارزشها در یک جا جمع شوند و اهداف توسعه انسانی اعم از توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی با محوریت مردم، دنبال شود. حکمرانی خوب روایتگر توسعه انسان محور است. اولین مرجع معتبری که در این زمینه مباحثی را مطرح نموده، بانک جهانی است که در گزارشی در سال ۱۹۸۹ آن را به عنوان «ارائه خدمات عمومی کارآمد، نظام قضایی قابل اعتماد و نظام اداری پاسخگو» تعریف نموده است (منتزاس، ۱۹۹۵).

^۱ Oxford^۲Government

امروزه در کشورهای در حال توسعه، مانند کشور ما، یکی از معضلات اصلی مدیریت بر سرمایه‌گذاری در حوزه فناوری اطلاعات، ارزیابی و کنترل نکردن برنامه‌ها، عملکردها و نتایج است. همچنین اثبات تأثیر سرمایه‌گذاری‌ها بر موفقیت سازمان، بسیار دشوار می‌نماید (کرامتی، ۱۳۸۳، ۳۳). رمز موفقیت هر مدیر و نظام مدیریت در هر سازمان این است که بتواند گام به گام داده‌های جدید را با دانش پیشین سازمان پیوند دهد و مقدمات دریافت و آماده‌سازی اطلاعات نوین را فراهم آورد. بکوشد تا به فراخور وضع سازمان و با توجه به مراتب مختلف زیرمجموعه آن سازمان، توان دریافت اطلاعات جدید را در سازمان بالا ببرد (مس لئود، ۱۹۹۸).

فقر و ضعف اطلاعات موجب می‌شود که مدیریت سازمان نه تنها تصویر درست و کاملی از آینده نداشته باشد، بلکه حتی نتواند نقاط قوت و ضعف وضع گذشته و موجود سازمان را درست و کامل بشناسد. در نتیجه نه می‌تواند هدف‌گذاری صحیح انجام دهد و نه قادر است فعالیت‌های مناسبی را برای سازمان طراحی نماید و پیرو این امر از منابع سازمان استفاده بهینه نخواهد کرد (اواد، ۱۹۸۸).

یکی از عمده‌ترین دلایل عدم کارایی و عدم موفقیت سازمان‌ها را تصمیم‌گیری ضعیف مدیریت سازمان به علت عدم وجود اطلاعات کافی و مناسب می‌باشد و این می‌تواند به دلیل اهمیت کافی قایل نشدن برای اطلاعات، تأمین نکردن زیربنای مناسب، و ضعف در تولید، سازماندهی، ذخیره‌سازی و اشاعه اطلاعات مناسب، دقیق، صحیح، قابل اعتماد، به هنگام و کامل باشد، لذا در راستای حاکمیت خوب سازمانی که در جوامع امروزی از مهمترین ارکان عدالت می‌باشد (استوکنج، ۱۹۹۲)

هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان‌های دولتی شهرستان بناب می‌باشد. دلون و مک لین (۱۹۹۲)، پس از بررسی جامع معیارهای گوناگون برای اندازه‌گیری موفقیت سیستم اطلاعات، مدل بهم وابستگی موقتی و تصادفی موفقیت یک سیستم را ارائه کردند که در سال ۱۹۹۷ توسط سدون^۳ مورد تجدیدنظر و بسط قرار گرفت. در بررسی دلون و مک لین از یکصد مورد مطالعه مربوط به سنجش موفقیت سیستم‌های اطلاعات که از سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۷ در مجلات معروف در مورد سیستم‌های اطلاعات مدیریت چاپ شده بود، مشخص گردید ۴۱ مورد از معیار ارزیابی استفاده‌کنندگان در مورد سیستم اطلاعات و یا رضایتمندی بوده است. در هر حال آنچه از پیشینه موضوع و تحقیق‌های انجام گرفته برمی‌آید آن است که مدل معیار ارزیابی استفاده‌کنندگان نسبت به تناسب تکنولوژی با وظایف آن است که سیستم‌های اطلاعات در صورتی که در یک نوع کار یا وظیفه، یا مجموعه‌ای از کارها یا وظایف ابزار اندازه‌گیری مناسب و یا ارزشی است و استفاده‌کنندگان به استناد نگرش خودارزیابی خویش را نسبت به سیستم اطلاعاتی منعکس می‌نمایند. بنابراین وجود ارتباط قوی بین سیستم‌های اطلاعات و تأثیرات عملکردی بلحاظ ارتباط و تناظر بین نیازهای کاری و عملکرد سیستم (تناسب تکنولوژی با وظایف) می‌باشد.

تاجی و شایان جهرمی (۱۳۹۱) تحقیقی تحت عنوان "بررسی تأثیرگذاری سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت بر ارتباطات سازمانی در شرکت نفت و گاز زاگرس جنوبی" انجام داده‌اند که نتایج آن بدین صورت می‌باشد: اثر منابع شبکه بر کنترل و تصمیم‌گیری و اثر پایگاه داده بر تصمیم‌گیری و اثر منابع نرم‌افزار بر کنترل و تصمیم‌گیری معنادار می‌باشد و همچنین نشان می‌دهد که پایگاه داده بر کنترل تأثیر معناداری ندارد و همچنین برای سنجش سطح فعلی متغیرهای تحقیق از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شده و در پایان نیز پیشنهاداتی به منظور ارتقاء سامان ارائه گردیده است.

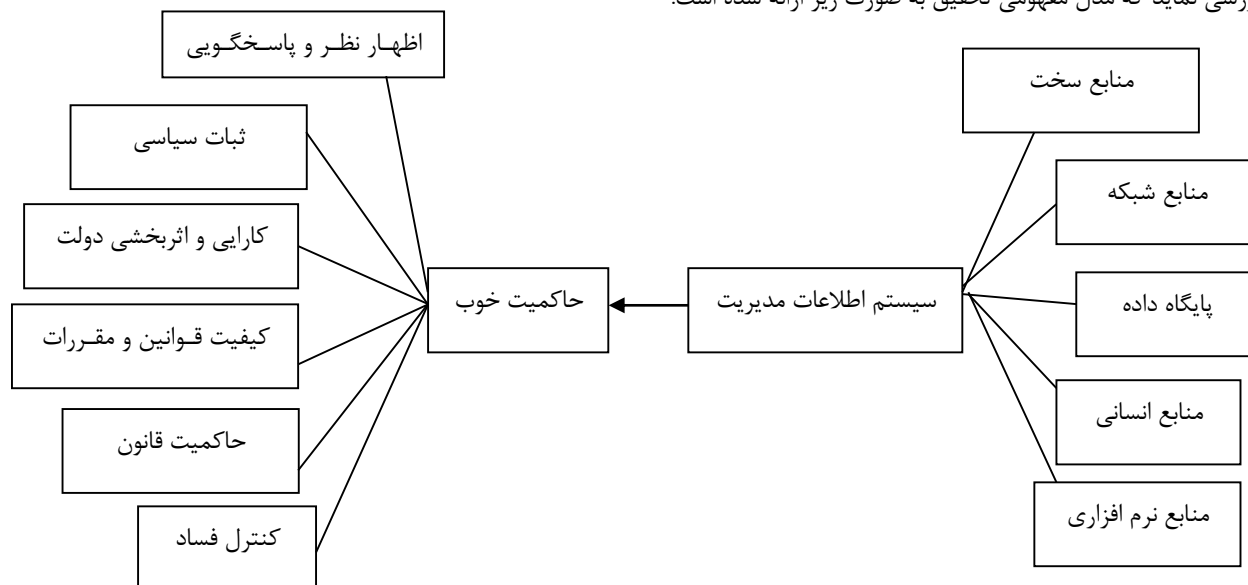
اصل حداد و حمزه (۱۳۸۷) تحقیقی تحت عنوان "مقایسه و بررسی مدل‌های موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی دلون و مک لین" انجام داده‌اند که نتایج آن بدین صورت می‌باشد: در این مقاله علاوه بر مدل اصلی موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی دلون و مک لین^۴، مدل بروز شده آن را نیز معرفی شده است. مدل اصلی ۶ بعد موفقیت مرتبط دارد: کیفیت سیستم، کیفیت اطلاعات، استفاده، رضایت کاربر، تأثیر فردی و تأثیر سازمانی، ابعاد کیفیت خدمات و قصد استفاده به مدل بروز شده اضافه شدند و ابعاد اصلی تأثیر فردی و سازمانی با هم ادغام شده و یک بعد جدید به نام فواید خالص را به وجود آوردند. همچنین پنج نمونه از به کارگیری و آزمایش این مدل به همراه معیارهای معتبر موفقیت سیستم‌های اطلاعاتی را ارائه شده است.

ذگردی و اسماعیلی (۱۳۸۷) "تحقیقی تحت عنوان تأثیر فناوری اطلاعات بر تعالی در سازمانهای ایرانی" انجام داده‌اند که نتایج آن بدین صورت می‌باشد: فناوری اطلاعات و مدل‌های تعالی سازمانی بر بیشتر سازمان‌های ایرانی تأثیر گذاشته است و براساس نتایج حاصله مشخص گردید که اندازه سازمان بر عمق پیاده‌سازی سیستم‌های فناوری اطلاعات و مدل تعالی سازمانی مؤثر است. همچنین سازمانهای ایرانی که به صورت گسترده‌تری از فناوری اطلاعات بهره برده بودند در به کارگیری بهتر مدل تعالی سازمانی و دستیابی به امتیازات بالاتر در این مدل موفقیت بیشتری داشته‌اند.

³ Seddon⁴ Delon & Maclean

ابزار و روش تحقیق

محقق در پژوهش حاضر درصدد می باشد که با استفاده از مدل ارائه شده توسط اوبراین (۱۳۸۸) در خصوص سیستم های اطلاعاتی مدیریت و مدل شش شاخصه بانک جهانی، تأثیر سیستم های اطلاعاتی مدیریت را بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب بررسی نماید که مدل مفهومی تحقیق به صورت زیر ارائه شده است:

شکل ۱: مدل مفهومی تحقیق

روش تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی-تحلیلی می باشد، همچنین از آنجایی که این پژوهش، در یک محیط واقعی عینی و زنده (پویا) صورت گرفته و پژوهشگر در شرایط زندگی واقعی سازمان ها حضور خواهد داشت، پژوهش در زمره مطالعات میدانی نیز قرار دارد.

جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه مدیران سازمان های دولتی شهرستان بناب می باشد که بصورت سرشماری تمامی مدیران که تعداد آنها ۱۰۹ نفر می باشد به عنوان نمونه انتخاب شده اند.

برای گردآوری داده ها جهت مبانی نظری و ادبیات تحقیق از فیش تحقیق استفاده شد. همچنین برای جمع آوری داده ها جهت بررسی تأثیر بین متغیرها و آزمون فرضیه های تحقیق از اطلاعات و آمار و ارقام رسمی ادارات شهرستان بناب و پرسشنامه استفاده شده است.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

برای تعیین پایایی پرسشنامه نیز از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. با توجه به اینکه پرسشنامه مورد استفاده توسط محقق برای استفاده در همین تحقیق مورد طراحی قرار گرفته اند، این پرسشنامه در اختیار ۳۰ نفر از اعضای جامعه آماری قرار داده شدند. پس از جمع آوری پرسشنامه ها، مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای هر کدام از مؤلفه های سیستم های اطلاعاتی محاسبه گردیده است، که نتایج حاصل در جدول (۱) به صورت زیر آمده است.

جدول ۱: پایایی پرسشنامه

عاملها	زیرعاملها	آلفای کرونباخ
سیستم های اطلاعاتی مدیریت	پایگاه داده	۰/۷۱
	منابع انسانی	۰/۷۵
	منابع شبکه	۰/۷۰
	منابع نرم افزاری	۰/۸۱
	منابع سخت افزاری	۰/۷۴
	حاکمیت خوب سازمانی	۰/۸۸

با توجه به مقدار ضریب آلفای کروناخ محاسبه شده در جدول (۱) و نتایج حاصله که برای کلیه عناصر بیشتر از ۰/۷ می باشد، می توان نتیجه گرفت که پرسشنامه مورد استفاده از پایایی قابل قبولی برخوردار می باشد.

آزمون فرضیه ها

برای بررسی وجود همبستگی بین متغیرهای مستقل و وابسته از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است و در نهایت با استفاده از رگرسیون چندگانه به بررسی فرضیات تحقیق پرداخته می شود.

آزمون فرضیه اصلی:

- سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۲: آزمون همبستگی پیرسون بین سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب

سیستم های اطلاعاتی مدیریت	حاکمیت خوب		
۱	۴۴۵.	ضریب همبستگی	سیستم های اطلاعاتی مدیریت
.	/۰۰۰	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۴۴۵.	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
/۰۰۰	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۰۰)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تایید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که بین سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب را برابر با ۴۴۵/ نشان می دهد که همبستگی متوسطی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد سیستم های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

آزمون فرضیه فرعی اول:

- پایگاه داده از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۳: آزمون همبستگی پیرسون بین پایگاه داده و حاکمیت خوب

پایگاه داده	حاکمیت خوب		
۱	۴۰۶.	ضریب همبستگی	پایگاه داده
.	/۰۰۰	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۴۰۶.	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
/۰۰۰	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین پایگاه داده و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۰۰)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تایید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که پایگاه داده و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین پایگاه داده و حاکمیت خوب را برابر با ۴۰۶/ نشان می دهد که

همبستگی متوسطی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد پایگاه داده از متغیرهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

آزمون فرضیه فرعی دوم

- منابع شبکه از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۴: آزمون همبستگی پیرسون بین منابع شبکه و حاکمیت خوب

منابع شبکه	حاکمیت خوب		
۱	۲۱۰./	ضریب همبستگی	منابع شبکه
.	./۰۲۹	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۰/۲۱۰	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
./۰۲۹	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین منابع شبکه و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۲۹)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تأیید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که بین منابع شبکه و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین منابع شبکه و حاکمیت خوب را برابر با ۲۱/۰ نشان می دهد که همبستگی ضعیفی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد منابع شبکه از متغیرهای دستگاه های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

آزمون فرضیه فرعی سوم:

- منابع نرم افزاری از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۵: آزمون همبستگی پیرسون بین منابع نرم افزاری و حاکمیت خوب

منابع نرم افزاری	حاکمیت خوب		
۱	۳۰۴./	ضریب همبستگی	منابع نرم افزاری
.	./۰۱	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۰/۳۰۴	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
./۰۱	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین منابع نرم افزاری و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۱)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تأیید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که بین منابع نرم افزاری و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین منابع نرم افزاری و حاکمیت خوب را برابر با ۳۰۴/۰ نشان می دهد که همبستگی متوسطی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد منابع نرم افزاری از متغیرهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

آزمون فرضیه فرعی چهارم:

- منابع انسانی از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۶: آزمون همبستگی پیرسون بین منابع نرم افزاری و حاکمیت خوب

منابع انسانی	حاکمیت خوب		
۱	۲۳۳/۰	ضریب همبستگی	منابع انسانی
.	۰/۱۵	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۲۳۳	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
۰/۱۵	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین منابع انسانی و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۱۵)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تأیید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که بین منابع انسانی و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین منابع انسانی و حاکمیت خوب را برابر با ۲۳۳/۰ نشان می دهد که همبستگی ضعیفی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد منابع انسانی از متغیرهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

آزمون فرضیه فرعی پنجم:

- منابع سخت از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

جدول ۷: آزمون همبستگی پیرسون بین منابع سخت افزاری و حاکمیت خوب

منابع سخت افزاری	حاکمیت خوب		
۱	۴۰۶/۰	ضریب همبستگی	منابع سخت افزاری
.	۰/۰۰۰	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	
۴۰۶	۱	ضریب همبستگی	حاکمیت خوب
۰/۰۰۰	.	سطح معناداری	
۱۰۹	۱۰۹	تعداد	

با عنایت به جدول فوق برای همبستگی پیرسون بین منابع سخت افزاری و حاکمیت خوب، با توجه به سطح معنی داری به دست آمده (۰/۰۰۰)، فرض تحقیق در سطح ۰/۱۰ تأیید می شود. بنابراین با احتمال ۹۹ درصد می توانیم ادعا کنیم که بین منابع سخت افزاری و حاکمیت خوب همبستگی وجود دارد. ضریب همبستگی پیرسون، شدت همبستگی بین منابع سخت افزاری و حاکمیت خوب را برابر با ۴۰۶/۰ نشان می دهد که همبستگی متوسطی است. با توجه به مثبت بودن این ضریب نتیجه می شود که با افزایش بعد منابع سخت افزاری از متغیرهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت بعد حاکمیت خوب در سازمان افزایش می یابد.

نتایج رگرسیون چندگانه (پس رونده) برای متغیر وابسته

بعد از مشخص شدن وجود همبستگی بین متغیرها به منظور بررسی رابطه معنی دار مشخص شده در فرضیات از رگرسیون چندگانه استفاده می شود. رگرسیون به منظور پیش بینی بر رابطه بین متغیرها می پردازد. در این راستا اگر دو متغیر کاملاً با یکدیگر همبسته باشند با داشتن مقادیر یک متغیر می توان مقادیر متغیر دوم را پیش بینی نمود به طور کلی، زمانی که دو متغیر به طور معناداری با هم همبستگی داشته باشند می توان با استفاده از مقادیر یک متغیر، مقادیر متغیر دیگر را پیش بینی نمود. در این پژوهش نیز جهت سنجش تأثیر متغیرهای مستقل پژوهش بر متغیر وابسته از رگرسیون چندگانه (پس رونده) استفاده شده است.

در این پژوهش متغیر وابسته حاکمیت خوب می باشد. و متغیرهای مستقل وارد معادله شده اند. در مرحله آخر (مرحله سوم) فقط متغیرهای سیستم های اطلاعاتی مدیریت، شبکه و منابع انسانی در معادله باقی ماندند و سایر متغیرها از معادله خارج شده اند.

جدول ۸: آماره های آزمون رگرسیون چندگانه برای حاکمیت خوب

گام	R	R ^۲	R ^۲ استاندارد	خطای استاندارد
۱	۰/۴۹۷	۰/۲۴۷	۰/۲۱۱	۱۴/۸۲۳۱
۲	۰/۴۹۷	۰/۲۴۷	۰/۲۱۸	۱۴/۷۵۰۹۹
۳	۰/۴۸۶	۰/۲۳۶	۰/۲۱۸	۱۴/۷۹۰۱۳

همانطور که جدول بالا نشان می دهد، مقدار ضریب تعیین استاندارد شده در مرحله اول از ۰/۲۱۱ درصد به ۰/۲۱۴ درصد بالغ گردیده است، مقدار ضریب تعیین استاندارد در مرحله آخر (در اینجا حدود ۰/۲۲ درصد) نشان می دهد که سه متغیر باقیمانده در معادله توانسته اند، ۰/۲۲ درصد از تغییرات متغیر حاکمیت خوب را تبیین نمایند. و ۰/۷۸ درصد از تغییرات باقیمانده از طریق متغیرهای دیگری تبیین می شود که در این تحقیق به آنها پرداخته نشده است. خطای استاندارد برآورد، خطای ما را در پیش بینی نشان می دهد. جدول زیر، متغیرهای باقیمانده در معادله را همراه با ضرایب آن نشان می دهد.

جدول ۹: ضرایب متغیرهای وارد شده در معادله رگرسیون چندگانه برای حاکمیت خوب

گام	متغیرهای باقیمانده	ضرایب استاندارد نشده		T	سطح معناداری
		B	خطای استاندارد		
۴	ثابت	۱۲/۷۷۲	۱۷/۸۱۲	۰/۷۱۷	
	شبکه	-۱/۶۸۸	۰/۹۲۵	-۱/۸۲۴	۰/۰۴
	منابع انسانی	-۱/۱۶۴	۰/۵۶۸	-۲/۰۴۹	۰/۰۴
	مدیریت سیستم های اطلاعاتی	۱/۳۶۶	۰/۲۹۷	۴/۵۹۶	۰/۰۰۰

طبق جدول بالا سه متغیر باقیمانده در معادله عبارتند از: شبکه، منابع انسانی و مدیریت سیستم های اطلاعاتی

۱- شبکه با بتا ۰/۲۲۲- اثر منفی و تقریباً ضعیفی بر حاکمیت خوب دارد. یعنی هرچه شبکه بیشتر باشد تقریباً حاکمیت خوب در سازمان های شهرستان بناب کمتر است. این متغیر ۰/۲۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته حاکمیت خوب را تغییر می دهد.

۲- منابع انسانی با بتا ۰/۲۸- اثر منفی و تقریباً ضعیفی بر حاکمیت خوب دارد. یعنی هرچه منابع انسانی بیشتر باشد تقریباً حاکمیت خوب در سازمان های شهرستان بناب کمتر است. این متغیر نیز ۰/۲۸ درصد از تغییرات متغیر وابسته حاکمیت خوب را تغییر می دهد.

۳- سیستم های اطلاعاتی مدیریت با بتا ۰/۷۸ اثر مثبت و قوی بر حاکمیت خوب دارد یعنی هر چه سیستم های اطلاعاتی مدیریت بیشتر باشد حاکمیت خوب در شهرستان بناب نیز بیشتر است. این متغیر ۰/۷۸ درصد از تغییرات متغیر وابسته حاکمیت خوب را تغییر میدهد که بیشترین تاثیر در حاکمیت خوب دارد.

مقایسه مقادیر بتا در سه متغیر مذکور نشان می دهد که سیستم های اطلاعاتی مدیریت بیشترین تاثیر روی متغیر وابسته حاکمیت خوب دارد. منابع انسانی بعد از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و در نهایت کمترین تاثیر را شبکه در حاکمیت خوب دارد. هیستوگرام باقیمانده های استاندارد شده متغیر وابسته حاکمیت خوب در نمودار زیر همراه با منحنی نرمال و آزمون چگونگی توزیع نرمال در اینجا آمده است.

بحث و نتیجه گیری

نتیجه گیری از فرضیه اصلی تحقیق:

فرضیه اصلی پژوهش: سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند.

نتایج نشان داده است بین سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد و با افزایش یک انحراف در سیستم های اطلاعاتی مدیریت میزان حاکمیت خوب سازمان ها ۰/۷۸ افزایش می یابد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، ذگردی و اسماعیلی (۱۳۸۷)، دلون و مک لین (۱۹۹۲) مطابقت دارد.

نتیجه گیری از فرضیه های فرعی تحقیق:

۱- "پایگاه داده از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند".
نتایج پژوهش نشان داده است بین پایگاه داده از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه معنی داری وجود ندارد به عبارتی پایگاه داده تأثیری بر حاکمیت خوب سازمان های نمونه مورد بررسی ندارد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، که اثر پایگاه داده بر تصمیم گیری تأیید کرد مطابقت ندارد.

۲- "منابع شبکه از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند".
نتایج نشان داده است بین منابع شبکه از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه منفی و معنی داری وجود دارد و با افزایش یک انحراف در منابع شبکه میزان حاکمیت خوب سازمان ها ۲۲٪ کاهش می یابد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، که اثر منابع شبکه بر کنترل و تصمیم گیری تأیید کرد، مطابقت دارد.

۳- "منابع نرم افزاری از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند".
نتایج نشان داده است بین منابع نرم افزاری از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه معنی داری وجود ندارد به عبارتی منابع نرم افزاری تأثیری بر حاکمیت خوب سازمان های نمونه مورد بررسی ندارد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، که اثر منابع نرم افزاری بر کنترل و تصمیم گیری تأیید شد، مطابقت ندارد.

۴- "منابع انسانی از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند".
نتایج نشان داده است بین منابع انسانی از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه منفی و معنی داری وجود دارد و با افزایش یک انحراف در منابع انسانی میزان حاکمیت خوب سازمان ها ۲۸٪ کاهش می یابد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، که اثر منابع انسانی بر تصمیم گیری تأیید کرد و اصل حداد و حمزه (۱۳۸۷)، مطابقت دارد.

۵- "منابع سخت از عوامل سیستم های اطلاعاتی مدیریت بر حاکمیت خوب سازمان های دولتی شهرستان بناب تأثیر دارند".
نتایج نشان داده است بین منابع سخت افزاری از سیستم های اطلاعاتی مدیریت و حاکمیت خوب سازمان ها رابطه معنی داری وجود ندارد به عبارتی منابع سخت افزاری تأثیری بر حاکمیت خوب سازمان های نمونه مورد بررسی ندارد. نتایج این فرضیه با پژوهش تاجی و جهرمی (۱۳۹۱)، که اثر منابع نرم افزاری بر تصمیم گیری تأیید کرد و مطابقت ندارد.

بررسی اینکه تا چه اندازه متغیرهای مدل میزان حاکمیت خوب در سازمان ها را تبیین می کنند. از آزمون رگرسیون استفاده شده است. در این پژوهش سه متغیر باقیمانده در معادله توانسته اند، ۲۲٪ درصد از تغییرات متغیر حاکمیت خوب را تبیین نمایند. و ۷۸٪ درصد از تغییرات باقیمانده از طریق متغیرهای دیگری تبیین می شود که در این تحقیق به آنها پرداخته نشده است.
پیشنهادهای مبتنی بر یافته های تحقیق به شرح ذیل است:

توسعه زیرساخت های سیستم های اطلاعاتی مدیریت، آموزش پرسنل در جهت سیستم های اطلاعاتی مدیریت و عدم گسترش منابع انسانی شرکت های دولتی به جزء در موارد ضروری. همچنین برای تحقیقات آتی پیشنهاد می گردد:

انجام پژوهش با چارچوب نظری دیگر در جامعه مورد مطالعه، انجام پژوهش در جامعه آماری دیگر، سنجش ارتباط بین زیرشاخص های سیستم های اطلاعاتی مدیریت با زیرشاخص های حاکمیت خوب در سازمان با نرم افزار سوپر دسیژن و اولویت بندی هر یک از این زیرشاخص ها در موفقیت سازمان و بررسی تأثیر سیستم های اطلاعاتی مدیریت در جامعه آماری مورد نظر یا جامعه آماری دیگر با متغیرهای وابسته دیگری همچون وجدان کاری، کارایی و غیره.

محدودیت هایی که محقق در طول انجام تحقیق با آنها مواجه بود عبارتند از:

محدودیت های زمانی و دسترسی مشکل به پاسخگویان موجود، مشکل در دسترسی به بعضی از منابع لاتین و عدم همکاری مدیران بعضی از سازمان ها به دلیل مشغله کاری زیاد

منابع و مراجع

- [۱] حمیدی، مهرزاد، خبیری، محمد، فلاح، زین العابدین (۱۳۸۵). بررسی عوامل مرتبط با استقرار سیستم اطلاعاتی مدیریت در فدراسیون های ورزشی جمهوری اسلامی ایران، مجله حرکت، شماره ۲۹، ۱۰۹-۹۹.
- [۲] صرافی زاده، اصغر (۱۳۸۳). فناوری اطلاعات در سازمان (IT)، مفاهیم و کاربردها، نشر میر، تهران.
- [۳] طبرسا، غلامعلی، گیلانی، نیما (۱۳۹۰). تبیین رابطه سیستم های اطلاعاتی (IS) و فرآیند تصمیم گیری مدیران میانی نظام بانکداری خصوصی (مطالعه موردی: بانک سامان)، دانشور رفتار، شماره ۲-۴۷، ۳۰-۱.
- [۴] کرامتی، ع (۱۳۸۳). تأثیر به کارگیری تکنولوژی اطلاعات در عملکرد شرکت های تولیدی با در نظر داشتن نقش عوامل مکمل، زیرساخت های سازمانی و تغییر فرآیند کسب و کار، دانشگاه تربیت مدرس.
- [۵] تاجی، نگین؛ شایان جهرمی، امین (۱۳۹۱). تحلیلی بر سیر تحولات سیستم های اطلاعات مدیریت و رویکردهای آن، مجله مجتمع آموزشی عالی قم، شماره ۱۳، ۱۴۸-۱۱۷.
- [۶] مودیک و مانسون (۱۹۸۶). سیستم های اطلاعات مدیریت. ترجمه شده : مهدی جمشیدیان، اکبر مهدی پور عطاءآبادی. سال ۱۳۸۸، دانشگاه اصفهان؛ سازمان برنامه و بودجه استان اصفهان.
- [7] Awad, E. M(1988). Management Information System: Concept, structure, and applications. California: The Benjamin Cummings.
- [8] Davis, G. B., and Olson, M.H(1985). Management Information system: Conceptual, foundations, structure, and development. 2nd ed. New York: Mc Graw-Hill.
- [9] Mcleod, Raymand(1998). Management information systems. Seventh ed. Newjersy: prentise Hall.
- [10] Mentzas, G. (1995). A functional taxonomy of computer based information systems. International Journal of Information Management 14(6) 397-410.
- [11] Murdick. R.G., and Munson, J.C(1986). MIS Concepts & Design. 2nd ed. London: Primitice -Hall.
- [12] Stuart M. Redman t. 2010 .The Role of Human Resource Management in information system. development management school .vol 45.
- [13] Stowe, Keneth (1992), Good Piano Won't Play Bad Music: Administrative Reform and Good Governance, Public Administration, 70, pp. 387-394.